

संपादकीय...

संपादक

दिपक मोरेश्वर नाईक

आणखी एका देशात ‘जेन झी’द्वारे सत्तांतर

नेपाळपाठोपाठ तब्बल चार देशांमध्ये ‘जेन झी’ रस्त्यावर उतरले. हजेन झीह्वचे नेमके म्हणणे काय आहे? सत्ताधाऱ्यांना खाली खेचणे हाच त्यांचा उद्देश आहे की अन्य? यातून जगाने कोणता धडा घ्यायचा?

आफ्रिका खंडातील मादागास्कर या द्विपावर मोठी राजकीय उलथापालथ झाली आहे. मादागास्करचे राष्ट्रपती अँड्री रजोएल्लिना यांनी १४ ऑक्टोबर रोजी एका आदेशाद्वारे संसद बरखास्त केली. कारण, त्यांचाविरोधात महाभियोगाचा प्रस्ताव आणला जाणार होता; मात्र, संतप्त संसद सदस्यांनी बहुमताने रजोएल्लिना यांच्यावरील महाभियोग मंजूर केला. यामुळे देशात दुहेरी सत्तासंघर्ष निर्माण झाला. राष्ट्रपती विरुद्ध संसद, अर्थात याचे अन्य पडसादही उमटले. लष्कराच्या ‘कॅंपसेंट’ या विशेष विभागाने तडकाफडकी सत्ता ताब्यात घेतली. कॅंपसेंट प्रमुख कर्नल मायकेल रँड्र्यनिर्रीना म्हणाले की, देशात तात्पुरते प्रशासन स्थापन केले जाईल आणि नंतर पुन्हा नागरी सरकारकडे सत्ता दिली जाईल. मादागास्करमधील ही उलथापालथ अचानक झालेली नाही. ‘जेन झी’ (तरुणांनी)ने चालवलेले मोठे आंदोलन त्यास कारणीभूत आहे. देशात वीज आणि पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा खंडित झाल्याने तरुण अस्वस्थ झाले. किमान रोज लागणाऱ्या सुविधाही मिळत नसल्याने त्यांचा संताप झाला. त्यातच देशामध्ये भ्रष्टाचार, बेरोजगारी, महागाई यासह अन्य प्रश्नही उग्र झाले आहेत. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी आंदोलन सुरू केले. हळूहळू त्याची तीव्रता वाढत गेली. पोलिसांनी दडपशाही सुरू केली. पाठोपाठ लष्करातील काही युनिट्सनी आदेश पाळण्यास नकार देऊन तरुणांच्या आंदोलनाला पाठिंबा जाहीर केला. हजारो तरुण रस्त्यावर उतरले. याचदरम्यान हिंसक आंदोलनात २२ तरुणांचा मृत्यू झाला. लष्कराच्या कॅंपसेंटने संसद, निवडणूक आयोग आणि घटनाबाह्य संस्थांचे अधिकार स्थगित केले आणि राष्ट्रपतींच्या विरोधात सत्ता हस्तगत केली. कर्नल रँड्र्यनिर्रीना यांनी जाहीर केले की, “देशात पुन्हा स्थैर्य प्रस्थापित करण्यासाठी आम्ही हस्तक्षेप केला आहे. दोन वर्षांत आम्ही नवीन संविधान तयार करू आणि नागरी शासनाकडे सत्ता परत देऊ.” आफ्रिकेत अलीकडच्या लष्करी बंडांच्या मालिकेत आणखी एक भर पडली आहे. तरुण पिढीच्या असतोषातून उद्भवलेले हे बंड राजकीय प्रणालीतील खोलवरच्या समस्या दाखवत आहे. नजीकच्या काळात तेथे लोकशाही पुनर्स्थापना शक्य होईल का, हा मोठा प्रश्न आहे. मादागास्कर द्विपावरील आंदोलन केवळ स्थानिक असंतोषाचे द्योतक नाही, तर ते नव्या पिढीच्या विचारांचे प्रतिबिंब आहे. देशातील राजकीय अस्थैर्य, भ्रष्टाचार आणि मूलभूत सुविधा न मिळवल्यामुळे निर्माण झालेला संताप प्रदर्शित करतो. राजधानी अंतानानारिवो आणि संपूर्ण देश अस्थिर झाले आहे. ‘जेन झी मादागास्कर’ या तरुणांच्या संघटनेने सोशल मीडियाच्या माध्यमातून आंदोलनाची धार वाढविली. अखेर सत्ताधाऱ्यांना खाली खेचण्यात आले. मात्र, लष्कराने सूत्रे हाती घेतल्याने आंदोलन यशस्वी झाले का? युवकांना अपेक्षित असलेला बदल घडला का? आर्थिक संकट, वाढती बेरोजगारी, शिक्षण व आरोग्य यांसारख्या क्षेत्रांतील ढासळती व्यवस्था, सत्ताधाऱ्यांची उदासीनता, तरुणांच्या आशा-आकांक्षा यांचा एकत्रित परिणाम म्हणून या आंदोलनाची ठिणगी पडली. पांढळ, श्रीलंका, केनिया अशा विविध देशात ‘जेन झी’ यांनी आक्रमक होत बदलाचा प्रारंभ केला आहे. त्यामुळे त्या देशांच्या राजकीय नकाशावर नवा अध्याय लिहिला जात आहे. या आंदोलनात जसा आशेचा किरण आहे तसेच धोकेही. एकीकडे, युवकांनी आपल्या हक्कांसाठी लढण्याचे धैर्य दाखवले. भ्रष्टाचारविरोधी लाट आणि सामाजिक न्यायाची मागणी यामुळे देशात लोकशाहीबद्दलची जागरूकता वाढली आहे. पण दुसरीकडे, सैन्याचा राजकारणात हस्तक्षेप हा धोक्याचा इशारा आहे. इतिहास सांगतो की, ज्या देशात सैन्य सत्तेत आले, तिथे लोकशाही पुन्हा रुजवणे कठीण झाले आहे. नेतृत्वाची उणीव, अस्पष्ट ध्येय आणि राजकीय शून्यता या गोष्टी भविष्यासाठी चिंताजनक आहेत. मादागास्कर समोरचा प्रश्न आता केवळ शासन बदलाचा नाही, तर व्यवस्था बदलाचा आहे. जर संक्रमणकाळात सैन्याने सत्ता जनतेकडे परत दिली, तर ही क्रांती सकारात्मक ठरू शकते. पण सत्तेची चव लागल्यावर सैन्य माघार घेईल का? देशातील न्यायसंस्था, निवडणूक आयोग आणि स्वतंत्र प्रसारमाध्यमे यांचा स्वायत्तपणा जपला गेला, तरच लोकशाहीचे मूळ टिकेल. नागरिकांनीही जबाबदार राहून शांततामय बदलाला साथ देणे आवश्यक आहे. मादागास्करमधील आंदोलन हे आजच्या जगातील नव्या प्रवृत्तीचे प्रतीक आहे. सत्ता आणि व्यवस्था यांना तरुणाई प्रश्न विचारत आहे. ही लाट फक्त आफ्रिकेतच नव्हे, तर जगभर पसरत आहे. मादागास्करमधील परिस्थिती सुयोग्यरीत्या हाताळली गेली तर तो लोकशाहीचा नवा अध्याय लिहू शकतो. परंतु जर सत्तेचा खेळ जुन्याच पद्धतीने सुरू राहिला, तर इतिहास पुन्हा तोच चक्राकार फिरताना दिसेल. जगभरात ‘जेन झी’ आंदोलनाची चर्चा सुरू आहे. १९९७ ते २००२ या काळात जन्मलेल्या तरुणाईला ‘जेन झी’ म्हटले जाते. हा जमाव सामाजिक, राजकीय आणि आर्थिक समस्यांबद्दल संवेदनशील आहे. पाणी, वीज, आरोग्य, शिक्षण यासारख्या सार्वजनिक सुविधांचा अभाव, बेरोजगारी आणि सध्नीची कमतरता, भ्रष्टाचार, अन्याय, महागाई, लोकशाही व अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचे प्रश्न तसेच सोशल मीडियाच्या मदतीने संघटन ही ‘जेन झी’ची वैशिष्ट्ये आहेत. श्रीलंका, बांगलादेश आणि नेपाळमधील ‘जेन झी’च्या आंदोलनाचा उद्रेक आणि तेथे घडलेले सत्तांतर जगाने पाहिले आहे. चतुःसूत्रीवर ‘जेन झी’चा भर आहे. त्यात सोशल मीडियाचा रणांगण म्हणून वापर, अहिंसक पण ठाम भूमिका, लोकशाही मूल्यांची पुनर्स्थापनेची मागणी आणि जागतिक प्रेरणा व एकात्मता यांचा समावेश आहे. ‘जेन झी’ केवळ आंदोलक नाही तर ते सरकारविरुद्ध दबाव गट आणि बदलाचे सूत्रधार झाले आहेत. भारतातही ‘जेन झी’ आंदोलन सुरू आहे. सामाजिक न्याय व नागरिक स्वातंत्र्य, पर्यावरणीय चळवळी, डिजिटल स्वातंत्र्य, रोजगार व शिक्षणातील असमानता याविषयी ते सक्रिय आहेत. ‘जेन झी’ आंदोलनाकडे सर्वंकषरीत्या पहायला हवे. ही अशी पिढी आहे की, जिला हवे ते इन्स्टंट (तातडीने) मिळते. त्यामुळे त्यांच्याकडे संयमाचा अभाव आहे. यातूनच अघटित घडण्याची भीतीही आहे. ‘जेन झी’ यांच्या अपेक्षा आणि मागण्या वेगळ्या आहेत. त्या जाणून घेणे, त्यांची स्पंदने, विचार लक्षात घेणे आवश्यक आहे. विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या जोरावर त्यांच्याकडे नवनवीन आयुधे उपलब्ध आहेत. ‘जेन झी’ला वेसण घालण्यापेक्षा त्यांचा वापर विधायक कामासाठी होऊ शकतो. त्यांच्या चळवळींना योग्य दिशादर्शन आणि बळ द्यायला हवे. त्यांची वैचारिक बैठक पक्की करायला हवी. उथळ आणि तात्पुरत्या किंवा तत्कालिक उपायाऐवजी चिरकाल आणि शाश्वत बदलांवर जोर द्यायला हवा. ‘जेन झी’ हा समाजाचाच एक घटक आहेत. त्यामुळे त्यांच्यावर लक्ष ठेवणे आणि त्यांच्या घडामोडींचा अंदाज घेणे हे समाजानेही करायला हवे. जिथे ते चुकत असतील तेथे त्यांना योग्य ती समज देण्याची जबाबदारी समाजाकडेही आहे. केवळ सरकार, प्रशासन किंवा राजकारणी यांच्यावर सोपवले हे चालणार नाही. जबाबदारी प्रत्येक घटकाचीच आहे. जे चांगले आहे त्याचे कौतुक करणे, चूक असले, तर ती सुधारणे आणि योग्य दिशेने जाण्यास भाग पाडणे हे सारे आव्हानच आहे. खासकरून आजच्या आधुनिक पिढीचे तर अधिकच. जगभरातील ‘जेन झी’ आंदोलनाच्या ठिणग्यांकडे एकत्रित पाहिले तर मोठी चळवळ निर्माण झाल्याचे दिसते. सर्वसामान्यांना खिजगणतीतही न धरणाऱ्या सत्ताधारी, हुकूमशहा, लष्करशहा आणि राजकारण्यांना सणसणीत चपराक लगावण्याची क्षमता ‘जेन झी’मध्ये आहे. मात्र, या ‘जेन झी’चा वापर कुणी करते आहे का? त्यांच्या डोक्यावर बंदूक ठेवून वेगळ्याच निशाणा लावला जात आहे का? त्यांना मोठे बळ देऊन विध्वंसक काही घडवले जात आहे का? त्यांना भडकवण्याचे उद्योग होत आहेत का? याचीही खातरजमा करायला हवी. अन्यथा नागरी वस्तीत आणि समाजात वावरणारे ‘जेन झी’ हे दहशतवाद्यांपेक्षाही स्फोटक ठरण्याची भीती नाकारता येत नाही.

नक्षलवादाच्या मुळावर घाव घातल्याचा चांगला परिणाम

सशस्त्र नक्षलवाद्यांना मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठी केंद्र सरकारने राबवलेल्या मोहिमेला दिवसेंदिवस मोठे यश मिळत आहे. देशातील नक्षलवाद्यांना शस्त्र खाली ठेवायला सांगून यांचे पुनर्वसन करण्याची योजना केंद्र सरकारने यापूर्वीच जाहीर केली होती. याला प्रतिसाद न देणाऱ्यांशी दोन हात करून त्यांचा खात्मा करण्यातही सरकार पुढे होते. अखेर या प्रयत्न ांना यश आल्याचे बुधवारी अधोरेखित झाले. पाच राज्यांमधील नक्षलवादी हल्ल्यांचा सूत्रधार आणि मोस्ट वॉन्टेड नक्षलवादी टॉप कमांडर मल्लोजुला वेणुगोपाल राव ऊर्फ भूपती याने त्याच्या ६० हून अधिक नक्षली साथीदारांसह मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या उपस्थितीत बुधवारी आत्मसमर्पण केले. भूपती हा माओवादी संघटनेच्या केंद्रीय समितीचा सदस्य आणि पॉलिट ब्युरोचा तगडा सदस्य होता. भूपती हा सोनू, सोनू दादा, वेणुगोपाल, अभय, मास्टर, विवेक आणि वेणू यासारख्या अनेक नावांनी ओळखला जातो. भूपतीच्या आत्मसमर्पणामुळे नक्षलवादी चळवळीचा अंत जवळ आल्याचे म्हटले जात आहे, याचे श्रेय निश्चितच केंद्र सरकारला आणि गृहमंत्री अमित शहा यांचे नेतृत्वाला द्यावे लागेल.

वास्तविक सुरक्षा दलांनी कोंडी केल्यामुळे नक्षलवादी आणि त्यांचे नेते अडचणीत सापडले आहेत. विशेष म्हणजे यंदा चार महिन्यांत दोनदा नक्षलवाद्यांनी सरकारसमोर शस्त्रसंधी तसेच शांतीचा प्रस्ताव ठेवला होता. यात भूपती आघाडीवर होता. तेव्हाच नक्षलवाद्यांमध्ये उभी फूट पडल्याचे निश्चित झाले होते. यंदा मे महिन्यात नक्षलवाद्यांनी पहिल्यांदा नक्षलवाद्यांविरोधात कारवाई थांबवण्याची सरकारकडे विनंती केली होती. मात्र, सरकारने त्यांच्या आवाहनाला अजिबात जुमानले नाही. उलट छत्तीसगड तसेच दंडकारण्यातील सुरक्षा यंत्रणांच्या कारवाया अधिक जोमाने सुरू ठेवल्या. त्यानंतर २१ मे रोजी नक्षल्यांचा सर्वोच्च नेता खंबाला केशवराव ऊर्फ बसवराजू याला चकमकीत ठार करण्यात आले. यामुळे नक्षलवाद्यांना मोठा धक्का बसला होता. त्यानंतर भूपतीने पुन्हा पत्रक काढून सरकारकडे शस्त्रसंधीची विनंती केली होती. १७ सप्टेंबर रोजी त्याने अल्पकाळासाठी शस्त्रसंधीची तयारी दाखवली होती. भूपतीची ही भूमिका केंद्रीय समितीतील सदस्यांना अजिबात पटली नाही. भूपती हा नक्षलवादी संघटनेचा प्रभावशाली रणनीतिकार मानला जातो. तो अनेक वर्षे महाराष्ट्र-छत्तीसगड सीमेवरील प्लाटूंना मार्गदर्शक होता. असे असूनही त्याने सशस्त्र संघर्ष निष्फळ ठरल्याचे मान्य करून शस्त्रसंधी स्वीकारण्याचे आवाहन केले होते.

संघर्ष नव्हे तर संवादच पर्याय आहे, अशी भूमिका तो वारंवार घेत होता. मात्र, भूपती या निर्णयाप्रती एका रात्रीत आला नव्हता. कारण, दोन दशकांत गडचिरोली जिल्ह्यात ७०० हून अधिक नक्षलवाद्यांनी आत्मसमर्पण करून शांततेत जाण्याचा मार्ग स्वीकारला होता. सरकारनेही त्यांच्या पुनर्वसनाची जबाबदारी स्वीकारली होती. आणखी एक महत्त्वाची घटना या वर्षाच्या सुरुवातीलाच घडली. भूपतीची पत्नी नक्षलवाद्यांच्या दंडकारण्य विभागाची सदस्य मिमला

ऊर्फ तारक्का हिने मुख्यमंत्री फडणवीस यांच्या उपस्थितीत आत्मसमर्पण केले होते. तर केंद्रीय समिती सदस्य आणि सर्वोच्च महिला नक्षल नेत्या पोथुला पद्मावती ऊर्फ सुजाता हिने सप्टेंबरमध्ये शरणागती स्वीकारली होती. सुजाता ही भूपतीची वहिनी आहे. तर भूपतीचा मोठा भाऊ किशनजी २०११ मध्ये पश्चिम बंगालमधील चकमकीत ठार झाला होता. त्यामुळे संघर्षापेक्षा संवादच महत्त्वाचा याची प्रचिती भूपतीला येत होती. शिवाय त्याच्या घरातील सदस्यच आत्मसमर्पण करत होते. त्यामुळे लढून उपयोग होत नाही, याची जाणीव त्याला झाली होती. म्हणून भूपती वारंवार शस्त्रसंधीचा प्रस्ताव सरकारपुढे ठेवत होता.

भूपती वाणिज्य शाखेतील पदवीधर आहे. २०१० मध्ये माओवादी पक्षाचे चेरुकेरी राजकुमार (आझाद) यांच्या हत्येनंतर भूपती माओवाद्यांचा आवाज बनला होता. त्याने जवळजवळ चार दशके रेड कॉरिडोरमध्ये दहशत पसरवली होती. विशेष म्हणजे अनेक मोठ्या हल्ल्यांचे नियोजन आणि अंमलबजावणी करण्यात भूपतीचा सहभाग होता. त्यामुळे महाराष्ट्रासह ओडिशा, तेलंगणा, छत्तीसगड आणि आंध्र प्रदेशासह अनेक राज्यांतील पोलीस त्याच्या मागावर होते. भूपतीला पकडून देण्यासाठी सरकारने १ कोटी रुपयांचे बक्षीस जाहीर केले होते. यावरून भूपतीची दहशत आणि त्याचे नक्षलीमधील स्थान लक्षात येते. नक्षलवाद्यांचा बिमोड करण्यासाठी मोदी सरकारने दशकापूर्वी योजना आखली होती. त्यांच्या विरोधात सशस्त्र कारवाई अधिक कडक केली होती.

नक्षलवाद्यांनी एकतर शस्त्र ठेवून आत्मसमर्पण करून मुख्य प्रवाहात सहभागी व्हावे अन्यथा त्यांचा सशस्त्र कारवाईत खात्मा करायचा, हे दोनच पर्याय केंद्र सरकारने त्यांच्यासमोर ठेवले होते. त्यानंतरही नक्षलींकडून वारंवार कमांडोंवर हल्ले सुरूच होते. मात्र, न डगमडता सरकार त्यांचे हल्ले परतवून कारवाई करत होते. या मोहिमेचा परिणाम असा झाला की हळूहळू नक्षलवाद्यांनी आत्मसमर्पणाचा मार्ग स्वीकारायला सुरुवात केली. आताही भूपतीनंतर आणखी काही नक्षलवादी आत्मसमर्पण करणार असल्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी स्पष्ट केले. नक्षलवाद्यांची सशस्त्र मोहीम हातून पाडण्यात सशस्त्र दलाला यश येत आहे, हे यश केंद्र सरकारने राबवलेल्या मोहिमेचे आहे. याबद्दल केंद्र आणि राज्य सरकारचेही अभिमान करायला हवे!

काँग्रेसला आणखी एका ठाकरेंचे ओझे नकोय

आनंदाला पारावार उरला नाही. त्यानंतर गणपतीपासून दोन्ही ठाकरे बंधू एकमेकांच्या घरी जाऊ लागले.

कोर्टुंबक भेटीगाठी होऊ लागल्या. त्यामुळे संजय राऊत यांचा आत्मविश्वास अधिक वाढला. पण त्यांना हे माहीत आहे की, सध्या जरी ते महाविकास आघाडीत सोबत असले तरी त्यांचा क्रमांक एकचा शत्रू हा काँग्रेस होता. त्यामुळे एकवेळ शरद पवाराने मॅनेज ठाकले, पण काँग्रेसला मॅनेज करणे सोपे नाही. त्यामुळे काँग्रेसला खूश करण्यासाठी महाविकास आघाडीतील घटक पक्ष असलेल्या काँग्रेसला सोबत घेणे गरजेचे आहे, अशी राज ठाकरे यांची भूमिका आहे, असे त्यांनी परस्पर जाहीर करून टाकले. याविषयी मनसेचे नेते संदीप देशपांडे आणि बाळा नांदगावकर यांनी, आमच्या पक्षाची भूमिका आमच्या पक्षाचे नेते राजसाहेब ठाकरे किंवा पक्षाचे प्रवक्ते मांडतील, असे स्पष्ट केले. थोडक्यात, आमची भूमिका मांडण्याचा अधिकार संजय राऊत यांना नाही, असेच त्यांना सांगायचे होते. राऊतांच्या विधानाने काँग्रेस नेतेही अर्चवित झाले. त्यानंतर सारवासारव करत काँग्रेसचे निर्णय हे राज्यात होत नसतात तर दिल्लीत होतात, असे राऊत यांनी सांगितले. त्यानंतर काँग्रेसचे महाराष्ट्र प्रभारी रमेश चेन्नियला यांनी मनसेला महाविकास आघाडीत घेण्याविषयी आमचा काही विचार झालेला नाही. त्यामुळे संजय राऊत कितीही उत्साही असले आणि दोन्ही भावांच्या गाठीभेटी होत असल्या तरी महाविकास आघाडी राज ठाकरे यांना कसे सामावून घेणार हा मोठा प्रश्न आहे.

च्यावी लागेल. जेव्हा २०१९ च्या निवडणुकीनंतर उद्धव ठाकरे यांना मुख्यमंत्रीपद देण्यास भाजपने नकार दिला आणि त्यांनी बाहेर पडून शरद पवारांसोबत हातमिळवणी केली. त्यानंतर शरद पवार यांनी महाविकास आघाडीची स्थापना केली. त्यात त्यांनी काँग्रेसला येण्याचे आवाहन केले, कारण बहुमतसाठी काँग्रेसची गरज होती. पण जिथे शिवसेना आहे तिथे आम्ही येणार नाही, असे काँग्रेसने सांगून टाकले. पण मोदींना केंद्रीय पातळीवर थोपवता येत नसेल तर महाराष्ट्रातील भाजपची सत्ता घालवून त्यांची ताकद कमी करण्याची ही संधी आहे, असे पवारांनी काँग्रेसच्या प्रमुख नेत्या सोनिया गांधींना पटवून दिले. तेव्हा सोनिया गांधी तयार झाल्या, पण तरीही त्यांनी आपल्या राज्यातील नेत्यांना सत्तेत सहभागी न होता बाहेरून पाठिंबा द्या, असे सांगितले. काँग्रेस शिवसेनेपासून इतकी सावध भूमिका घेत होती. कारण काँग्रेसच्या मते शिवसेना हा प्रांतीयवादी पक्ष असल्यामुळे त्यांच्यासोबत गेल्यास आपल्याला इतर राज्यांमध्ये त्याचा धक्का बसेल. पण राज्यातील त्यांचे नेते म्हणाले की, आम्ही सत्तेच्या बाहेर राहिलो तरी पक्षाचे नुकसान होईल, कारण आम्हाला केवळ बघे बनून रहावे लागेल. त्यामुळे सत्तेत सहभागी होणे आवश्यक आहे, त्यामुळे सोनिया गांधी यांनी परवानगी दिली. त्यामुळे महाविकास आघाडीत काँग्रेस सहभागी झाली आणि या तीन पक्षांची सत्ता राज्यात आली. हातातोडांशी आलेली सत्ता भाजपला गमवावी लागली.

महाराष्ट्रात मागील वर्षी विधानसभा निवडणूक झाली, त्याअगोदर महाविकास आघाडीचा मुख्यमंत्रीपदाचा उमेदवार म्हणून उद्धव ठाकरे

यांचे नाव जाहीर करण्यात यावे, असे जोरदार लॉबींग संजय राऊत करत होते, पण काँग्रेस आणि राष्ट्रवादीने तसे काहीही मान्य केले नाही. उलट, लोकसभा निवडणुकीत काँग्रेसला आलेले यश पाहून महाविकास आघाडीचा पुढील मुख्यमंत्री काँग्रेसचा असेल असे काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते पृथ्वीराज चव्हाण आणि बाळासाहेब थोरात यांनी जाहीर करून शिवसेनेला धक्का दिला होता. त्यामुळे उद्धव ठाकरे नाराज झाले होते. महाविकास आघाडीच्या एका संयुक्त सभेत त्यांनी आपल्या भाषणात जोरदारपणे सांगून टाकले की, काँग्रेस आणि राष्ट्रवादीने मविआचा मुख्यमंत्रीपदाचा उमेदवार जाहीर करावा, मी त्याचा स्वीकार करेन, पण तसे केले तर शिवसेनेचा जोर ओसरेल, असे वाटत असल्यामुळे त्यांनी मुख्यमंत्रीपदाचा उमेदवार शेवटपर्यंत जाहीर केला नाही. शरद पवार यांच्या पक्षाचा प्रभाव महाराष्ट्रापुरता आहे, त्यामुळे ते तडतोड करतात, पण काँग्रेसचे तसे नाही. तो राष्ट्रीय पक्ष आहे, त्यामुळे त्यांना युती-आघाडी करताना राष्ट्रीय पातळीवर त्याचे काय परिणाम होतील, याचा विचार करावा लागतो. त्यात पुन्हा काँग्रेस हा राष्ट्रीय पक्ष असल्यामुळे ते फार काळ दुसऱ्या पक्षाच्या पालखीचे भोंई होत नाहीत, त्यांना प्रादेशिक पक्षांचा वापर करून आपली सत्ता स्थापित करायची असते.

महाविकास आघाडीत शिवसेना असताना काँग्रेस सहभागी झाली आणि त्यामुळे स्थान घेतले. कारण ती त्यावेळची त्यांची गरज होती. पण कायम त्यांनी तसे केले तर त्यांच्या पक्षाचे नुकसान होईल. त्यामुळे ते उद्धव ठाकरे यांना फार मोठे होऊ देणार नाहीत. आता तर स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या

निवडणुका आहेत. स्थानिक पातळीवर आपल्या कार्यकर्त्यांना जास्तीत जास्त संधी देण्याचा प्रयत्न प्रत्येक पक्ष करत असतो. यात मविआत मनसे आली तर अधिक गर्दी होणार आहे. याची काँग्रेसला कल्पना आहे. कलट, काँग्रेसचे महाराष्ट्र प्रभारी रमेश चेन्नियला यांनी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका स्वबळावर लढवाव्यात, अशी आमच्या पक्षाच्या कार्यकर्त्यांची इच्छा आहे, असे सोमवारी जाहीर करून सोबतच्या दोन पक्षांनाच धक्का दिला आहे. त्यामुळे राज ठाकरे यांना महाविकास आघाडीत सामावून घेण्याचे फारच दुरापास्त दिसते.

महाराष्ट्रात हिंदी भाषा सक्तीच्या विरोधात आणि मराठी माणसांच्या मुद्द्यावर वरळी डोम येथे उद्धव ठाकरे आणि राज ठाकरे यांची संयुक्त सभा झाली होती, त्यात शरद पवारांच्या राष्ट्रवादी काँग्रेससह अन्य काही पक्षांचे काही नेते उपस्थित होते, पण काँग्रेसचे कुणीही नव्हते. हिंदी सक्तीवर काँग्रेसने बाहेरून विरोध केला होता, पण उद्धव आणि राज ठाकरे यांच्या उपस्थितीत झालेल्या मेळव्याला प्रतिसाद दिला नाही. मविआचा स्थापना झाल्यानंतर उद्धव ठाकरे हे मुख्यमंत्री झाले आणि काँग्रेस हा राष्ट्रीय पक्ष असूनही त्यांना दुय्यम स्थान स्वीकारून त्यांना हाताळण्याला काम करावे लागले. २०२४ साली विधानसभा निवडणुकीपूर्वी मविआने पुन्हा आपल्याला मुख्यमंत्रीपदाचा उमेदवार म्हणून घोषित करावे, असे उद्धव ठाकरेंना वाटत होते, पण काँग्रेसला ते मान्य नव्हते. महाराष्ट्रात आपला पहिला मान असायला हवा, अशी ठाकरे कुटुंबियांची भूमिका राहिलेली आहे. त्याची काँग्रेसला कल्पना आहे. त्यामुळे जर राज ठाकरे मविआमध्ये आले, तर मविआची ताकद वाढू शकेल, पण मविआमधील ठाकरे बंधूंची ताकद वाढेल. त्यामुळे आपले महत्त्व कमी होईल. ते काँग्रेसला होऊ द्यायचे नाही. त्यामुळे अगोदरच उद्धव ठाकरे हे काँग्रेसला आपला प्रभाव दाखवत असताना आणखी एक ठाकरे आले तर आपल्याला आणखी अवघड जाईल, याचा काँग्रेसने विचार केला असावा. त्यामुळे मनसेला सोबत घेण्यास काँग्रेस नेते उत्सुक नाहीत.

आध्यात्मिक प्रगती

आध्यात्मिक प्रगती ही मानवाच्या आत्मिक शांती आणि परमसत्य यांच्याशी संवाद साधण्याची प्रक्रिया आहे. आध्यात्मिक प्रगती साधण्यासाठी सर्वच धर्म आपापल्या रितीने, विविध मार्ग सुचवतात. हे सुचवलेले मार्ग वेगवेगळे असले तरी त्यांचे मूळ उद्दिष्ट एकच आहे. हे उद्दिष्ट आहे ते आत्म्याचे शुद्धीकरण आणि जीवनाचा खरा अर्थ समजणे. हिंदू, बौद्ध, जैन, ख्रिश्चन, इस्लाम, शीख आणि इतर कुठलाही धर्म घ्या. या सगळ्याच धर्मांचा तत्त्वांमध्ये आध्यात्मिक प्रगतीचे मार्ग आपल्याला सापडतात. हिंदू धर्माबाबतचे उदाहरण घेऊ या. हिंदू धर्मात ज्ञानयोग, भक्तियोग आणि कर्मयोग या मार्गावर अधिक भर दिलेले आहे, असे आढळते. भगवद्गीता हा ग्रंथ आणि उपनिषदे हे आत्म्याचे स्वरूप आणि विश्वाशी नाते समजण्यासाठी मदत करतात. ध्यान आणि आत्मपरीक्षण या मार्गांवर चालणाऱ्यांचे मन शांत होते. बौद्ध धर्माचे उदाहरण बघू या. बौद्ध धर्मात बुद्धांच्या आष्टांगिक मार्गाद्वारे (सम्यक दृष्टी, संकल्प, वाणी, कर्म इत्यादी) मनाची शुद्धी आणि निर्वाण या गोष्टींची प्राप्ती शक्य होते. जैन धर्मांमध्ये अहिंसा, सत्य आणि अपरिग्रह आदी तत्त्वे महत्त्वाची आहेत. या तत्त्वांद्वारे आत्मशुद्धीवर भर दिला गेला आहे, असे दिसून येते. ख्रिश्चन धर्मात प्रार्थना, प्रेम आणि क्षमा यांद्वारे परमेश्वराशी नाते जोडले जाते. इस्लाम धर्म हा पाच स्तंभ (नामाज, रोजा, जकात, हज, शहादा) आणि कुरआन यांच्या शिकवणींवर आधारित आहे; तर शीख धर्मात नामस्मरण, कीर्तन आणि सेवा या गोष्टींना प्राधान्य दिले जाते. या ग्रंथ पुरा सहिबच्या मार्गदर्शनाने साधले जाते. या सर्व धर्मांचा विचार करतो, ध्येन, प्राथना, निःस्वार्थ सेवा आणि नैतिक जीवन या गोष्टींवर जोर दिलेला आहे. कुठलाही धर्म घ्या, त्यात ध्यान आणि आत्मपरीक्षण हे मन शांत करण्याचे साधन आहे, हे अधोरेखित केलेले आढळते. सेवा आणि करुणा, मग ती हिंदू धर्मातील दान, इस्लाममधील जकात किंवा ख्रिश्चन धर्मातील प्रेम अशी, सर्वांना जोडते. नैतिकता आणि सत्यनिष्ठा यांद्वारे सर्व धर्म आत्मिक प्रगतीचा मार्ग दाखवतात, त्याचे दिशादर्शन करतात.

दिवाळीच्या इतिहासाशी निगडित ही माहिती तुम सर्वांसाठी नवी असू शकते...

► राक्षसांना मारण्यासाठी मातेने महाकालीचे रूप धारण केले. राक्षसांना मारूनही जेव्हा महाकालीचा राग शांत झाला नाही तेव्हा भगवान शिव स्वतः तिच्या पाया पडले. भगवान शंकराच्या शरीराला स्पर्श केल्याने देवी महाकालीचा कोप संपला. याच्या स्मरणार्थ तिच्या शांतीरूपी लक्ष्मीची पूजा सुरू झाली. या रात्री काली तिची उग्र रूपात पूजा करण्याची परंपरा आहे.

► मुघल राजवटीचा शेवटचा सम्राट बहादूर शाह जफर याने दिवाळी हा सण म्हणून साजरा केला आणि यानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात सहभाग घेतला.

► शाह आलम वक्रच्या काळात, संपूर्ण राजवाडा दिव्यांनी सजविला गेला होता आणि लाल किल्ल्यावर आयोजित कार्यक्रमांमध्ये हिंदू आणि मुस्लिम दोघेही सहभागी होत असत.

► पंजाबमध्ये जन्मलेल्या स्वामी रामतीर्थ यांचा जन्म आणि मृत्यू दिवाळीच्याच दिवशी झाला. दिवाळीच्या दिवशी गंगेच्या तीरावर स्नान करताना 'ओम' म्हणत त्यांनी समाधी घेतली.

► महर्षी दयानंद यांचे दिवाळीच्या दिवशी अजमेरजवळ निधन झाले, ते भारतीय संस्कृतीचे महान लोकनेते बनले. त्यांनी आर्य समाजाची स्थापना केली.

► दीन-ए-इलाहीचा प्रवर्तक मुघल सम्राट अकबराच्या काळात दिवाळीच्या दिवशी दौलतखान्यासमोर ४० यार्ड उंच बांबूवर एक मोठा आकाशदिवा टांगण्यात आला होता. सम्राट जहांगीरनेही दिवाळी मोठ्या थाटामाटात साजरी केली.

► सम्राट विक्रमादित्यचा राज्याभिषेक दिवाळीच्या दिवशी झाला. त्यामुळे दिवे लावून आनंद साजरा करण्यात आला.

► इ.स.पूर्व चौथ्या शतकात लिहिलेल्या कौटिल्य अर्थशास्त्रानुसार कार्तिक अमावस्येला मंदिरे आणि घाटांवर (नदी किनारी) मोठ्या प्रमाणात दिवे लावले जात होते.

धनत्रयोदशी पौराणिक कथा

धनत्रयोदशीच्या दिवशी माता लक्ष्मी आणि कुबेर यांची पूजा केली जाते. असे म्हटले जाते की या दिवशी देवी लक्ष्मी प्रसन्न झाली तर समजून घ्या की त्या भक्तांचे घर धन-धान्याने भरेल. खरं तर कित्येकशे वर्षांपूर्वी, जेव्हा देव आणि दानवांच्या युद्धात देव हरले तेव्हा समुद्रमंथन झाले. मंथन दरम्यान बरेच काही बाहेर आले जे आपापसात वाटले गेले. नंतर भगवान धन्वंतरीजी हातात अमृताचे भांडे घेऊन बाहेर पडले. त्यांच्या दुसऱ्या हातात आयुर्वेदशास्त्र होते. दानव आणि देव दोघेही अमृतासाठी लढू लागले. नंतर भगवान विष्णूने मायेची निर्मिती करून देवांना अमृत पाजले. धनत्रयोदशीशी संबंधित अनेक पौराणिक कथा आहेत, त्यापैकी दोन आम्ही तुम्हाला सांगणार आहोत.

पहिली कथा : एकेकाळी हेम नावाचा राजा होता, त्याला मुलगा झाला. मुलाची कुंडली तयार केली तेव्हा ज्योतिषांनी सांगितले की मुलाचा मृत्यू लग्नानंतर बरोबर चार दिवसांनी होईल. हे ऐकून राजाला खूप वाईट वाटले आणि त्याने राजपुत्राला अशा ठिकाणी पाठवले जिथे त्याला एकही मुलगी दिसणार नाही, पण एकदा एक राजकन्या तिथून निघाली आणि दोघेही एकमेकांना पाहून मोहित झाले आणि त्यांनी गंधर्व विवाह केले. लग्नानंतर नेमके तेच झाले आणि चार दिवसांनी यमदूत त्या राजपुत्राचा जीव घ्यायला आला. जेव्हा यमदूत त्याला घेऊन जात होते तेव्हा त्याच्या पत्नीने खूप आक्रोश केला, पण यमदूतांना त्यांचे काम करावे लागले. नवविवाहित वधूचा विलाप ऐकून यमदूतांनी यमराजांना विनंती केली, हे यमराज अकाली मृत्यूपासून मनुष्याची सुटका होऊ शकेल असा कोणताही उपाय सांगा. यमदेवता म्हणाले हे दूत, अकाली मृत्यू हे कर्माचे फळ आहे, त्यापासून मुक्त होण्याचा एक सोपा उपाय सांगतो. अश्विन कृष्ण पक्षातील त्रयोदशी रात्री माज्या नावाने पूजा करून दक्षिण दिशेला दीप अर्पण करणाऱ्याला अकाली मृत्यूची भीती नसणार. यामुळे लोक या दिवशी घराबाहेर दक्षिण दिशेला दिवे लावतात.

दुसरी कथा : एकदा लक्ष्मी देवी भगवान विष्णूसोबत फिरत होत्या. एका ठिकाणी देवाने लक्ष्मींना सांगितले की, मी परत येईपर्यंत इथेच राहा. माता लक्ष्मीचे मन व्याकुळ झाले आणि त्याही भगवान विष्णूच्या मागे दक्षिणेकडे जाऊ लागल्या. पुढे गेल्यावर मोहरीची शेते आली. शेतात बहरलेली मोहरीची फुले फारच सुंदर दिसत होती. देवी लक्ष्मींनी ए क

फूल तोडून स्वतःला सजवले आणि जेव्हा त्या उसाच्या शेतात पोहोचल्या तेव्हा त्यांनी उसाच्या रसाळ आणि गोड रसाचा आस्वाद घेतला. तेव्हा भगवान विष्णू तिथे आले आणि माता लक्ष्मींवर कोपले. शेतकऱ्याच्या शेतातून चोरी केल्याचे विष्णूंनी म्हटले आणि आता त्यांना १२ वर्ष शेतकऱ्याची सेवा करावी लागणार आहे असे सांगितले. त्यानंतर आई लक्ष्मी गरीब शेतकऱ्याच्या घरी पोहोचल्या आणि तिथे राहू लागल्या. एके दिवशी देवी लक्ष्मीने शेतकऱ्याच्या पत्नीला महालक्ष्मी मूर्तीची पूजा करण्यास सांगितले. शेतकऱ्याच्या पत्नीनेही तेच केले. असे करताच त्यांचे घर ऐश्वर्याने भरू लागले आणि जीवन सुखी झाले. १२ वर्षे झाली. जेव्हा भगवान विष्णू लक्ष्मीला परत घेण्यासाठी आले तेव्हा शेतकऱ्याने त्यांना देवीला नेण्यास नकार दिला. मग देव म्हणाले की देवी लक्ष्मी कुठेही जास्त काळ राहत नाही, शापामुळे ती १२ वर्षे इथे होत्या, पण शेतकरीला देवी लक्ष्मी परत जावी अशी इच्छा नव्हती. हे ऐकून माता लक्ष्मी म्हणाल्या की जर तुम्हाला मला थांबवायचे असेल तर धनत्रयोदशीच्या दिवशी घराची साफसफाई करा, रात्री तुपाचा दिवा लावा आणि संध्याकाळी पूजा करून तांब्याच्या कलशात नाणी भरून ठेवा. या कारणास्तव दरवर्षी तेरसच्या दिवशी लक्ष्मीजींची पूजा केली जाऊ लागली.

धनत्रयोदशीला चुकूनही या ७ वस्तू खरेदी करू नका

धनत्रयोदशीला, ज्याला धनतेरस असेही म्हणतात, हिंदू संस्कृतीत खरेदीसाठी शुभ दिवस मानला जातो. तथापि काही वस्तू खरेदी करणे अशुभ मानले जाते आणि त्यापासून टाळावे असे सांगितले जाते. आज आम्ही आपल्या खास माहित देत त्या वस्तूंबद्दल सांगत आहोत ज्या धनत्रयोदशीला खरेदी करू नयेत:

► **लोखंडी वस्तू :** लोखंड हे राहू ग्रहाशी संबंधित मानले जाते, जे अशुभ प्रभाव देऊ शकते. त्यामुळे लोखंडापासून बनलेल्या वस्तू, जसे की लोखंडी भांडी किंवा उपकरणे, खरेदी करणे टाळावे.

► **तेल आणि तूप :** धनत्रयोदशीला तेल किंवा तूप खरेदी करणे अशुभ मानले जाते, कारण यामुळे घरात नकारात्मक ऊर्जा येऊ शकते असे मानले जाते.

► **काचेच्या वस्तू :** काचेच्या वस्तू खरेदी करणे टाळावे, कारण त्या नाजूक असतात आणि तुटण्याचा धोका असतो, जे समृद्धी आणि सौभाग्याच्या दृष्टीने अशुभ मानले जाते.

► **काळ्या रंगाच्या वस्तू :** काळा रंग नकारात्मक ऊर्जेशी संबंधित आहे, त्यामुळे काळ्या रंगाच्या वस्तू, जसे की कपडे किंवा सजावटीच्या वस्तू, खरेदी करू नयेत.

► **खोट्या किंवा खराब वस्तू :** खोट्या किंवा कमी दर्जाच्या वस्तू खरेदी करणे टाळावे, कारण यामुळे घरात समृद्धी आणि सकारात्मकता येण्यास अडथळा येऊ शकतो.

► **सुई आणि कात्रीसारख्या तीक्ष्ण वस्तू :** सुई, कात्री किंवा इतर तीक्ष्ण वस्तू खरेदी करणे अशुभ मानले जाते, कारण यामुळे नकारात्मक ऊर्जा आणि तणाव वाढू शकतो.

► **प्लास्टिकच्या वस्तू :** काही परंपरांनुसार, प्लास्टिकच्या वस्तू खरेदी करणे टाळावे, कारण त्या पर्यावरणाला हानिकारक ठरू शकतात आणि समृद्धीच्या दृष्टीने शुभ मानल्या जात नाहीत.

धनत्रयोदशी पूजेची विधी आणि साहित्य यादी

धन आणि आरोग्याच्या समृद्धीसाठी धनतेरस हा विशेष महत्त्वाचा मानला जातो. या दिवशी लोक सोने, चांदी आणि जीवनावश्यक वस्तू खरेदी करतात आणि या दिवशी देवी लक्ष्मी, भगवान धन्वंतरी आणि भगवान कुबेर यांची पूजा केली जाते. देवी लक्ष्मी संपत्ती आणि समृद्धी प्रदान करते, भगवान धन्वंतरी आरोग्य आणि दीर्घायु प्रदान करते आणि भगवान कुबेर घरात आनंद आणि समृद्धी आणतात. या दिवशी देवी लक्ष्मी आणि भगवान धन्वंतरीची पूजा केल्याने घरात आनंद, समृद्धी आणि आरोग्य येते. हा दिवस व्यावसायिकांसाठी विशेषतः महत्त्वाचा आहे, कारण तो त्यांच्या नवीन वर्षांची सुरुवात आहे. या वर्षी १८ ऑक्टोबर रोजी धनतेरस आहे.

धनतेरस पूजा विधी :

► **आंधोल आणि स्वच्छ कपडे :** धनतेरसच्या दिवशी सकाळी लवकर उठून आंधोल करा आणि स्वच्छ कपडे घाला.

► **मंदिराची स्वच्छता :** घरातील मंदिर पूर्णपणे स्वच्छ करा.

► **पूजेचा पाट सजवणे :** भगवान धन्वंतरी, कुबेर जी आणि देवी लक्ष्मीची मूर्ती किंवा चित्र लाल किंवा पिवळ्या कापडावर ठेवा.

► **दिवा लावणे:** तुपाचा दिवा लावा आणि कुबेरजींच्या खाली काही तांदूळ ठेवा.

► **देवतांचे आवाहन :** गणपतीचे आवाहन करून पूजा सुरू करा.

► **तिलक आणि फुले :** देवतांना चंदनाचा तिलक लावा आणि तांदूळ, फुले, रोली इत्यादी अर्पण करा.

► **नैवेद्य आणि मंत्र :** मिठाई आणि फळे अर्पण करा. "ॐ हीम कुबेराय नमः" या कुबेर मंत्राचा १०८ वेळा जप करा.

► **स्तोत्र आणि आरती:** धन्वंतरी स्तोत्राचा पाठ करा आणि लक्ष्मी, धन्वंतरी आणि कुबेराची आरती करा.

► **झाडूची पूजा :** नवीन झाडूला लक्ष्मी मानून त्याची पूजा करा, पवित्र धागा बांधा आणि तिलक आणि तांदूळ अर्पण करा.

► **संध्याकाळी दिवा लावा :** संध्याकाळी पीठ किंवा तिळाच्या तेलाचा दिवा लावा आणि तो घराबाहेर दक्षिण दिशेला ठेवा.

► **धणे आणि मीठ :** पूजेमध्ये अर्पण केलेली धणे दुसऱ्या दिवशी तिजोरीत ठेवा आणि मीठ घरात कुठेतरी पुरून टाका.

► **दान आणि प्रसाद :** तुमच्या श्रद्धेनुसार दान करा आणि पूजा झाल्यानंतर प्रसाद वाटा.

► नवीन झाडूची देवी लक्ष्मी म्हणून पूजा केल्याने घरात समृद्धी येते. ते दान केल्याने सौभाग्य आणि देवांचा आशीर्वाद मिळतो. सोने, चांदी, नवीन भांडी, झाडू, दिवा आणि उपयुक्त घरगुती वस्तू खरेदी करणे शुभ मानले जाते.

घरच्या घरी धनतेरस पूजन कसे करावे?

धनत्रयोदशी किंवा धनतेरस हा दिवाळीचा दुसरा दिवस आहे, धनत्रयोदशी ही अश्विन महिन्याच्या १३व्या दिवशी असते. यादिवशी धन्वंतरी पूजन केले जाते.

► **साहित्य -** यामध्ये आसन, पाद्य, अर्घ्य, आचमन (सुगंधी पिण्याचे पाणी), स्नान, वस्त्र, दागिने, गंध (केसर-चंदन), फुले, धूप, दिवा, नैवेद्य, आचमन (शुद्ध पाणी), दक्षिणायुक्त तांबूल, आरती, परिक्रमा इत्यादींचा समावेश होतो.

धनतेरस पूजाविधी
या दिवशी सकाळी लवकर उठा, तुमची दैनंदिन कामे पूर्ण करा आणि पूजेची तयारी करा. तुमच्या घराच्या ईशान्य कोपऱ्यात पूजा करा. पूजेदरम्यान, तुमचे तोंड ईशान्य, पूर्व किंवा उत्तरेकडे असले पाहिजे.

► पूजेदरम्यान, पंचदेवांची स्थापना करा. सूर्यदेव, भगवान गणेश, दुर्गा, शिव आणि विष्णू यांना पंचदेव म्हणतात. सर्वांनी एकत्र येऊन पूजा करावी. पूजेदरम्यान कोणताही आवाज करू नका.

► या दिवशी, भगवान धन्वंतरीची

पोडशोपचार पूजा करावी. याचा अर्थ १६ विधींनी पूजा करणे: पद्य (पाणी), अर्घ्य (पाणी), आचमन (पाण्याचा घोट), स्नान, कपडे, दागिने, सुगंध, फुले, धूप, दिवे, नैवेद्य (पाणी), आचमन (तंबाखू पिणे), सुपारीची पाने, स्तोत्रांचे पठण, प्रार्थना, तर्पण (पाणी अर्पण) आणि नमस्कार (प्रार्थना). पूजा संपल्यानंतर, इच्छित फळ प्राप्त करण्यासाठी दक्षिणा (भेट) अर्पण करा.

► यानंतर, भगवान धन्वंतरी यांच्यासमोर धूप आणि दिवा लावा. त्यानंतर, त्यांच्या कपाळावर हळद, सिंदूर, चंदन आणि तांदूळ लावा. त्यानंतर, त्यांना माला आणि फुले अर्पण करा.

► पूजा करताना, अनामिका बोटाने सुगंध (चंदन, कुंकू, अबीर, गुलाल, हळद इ.) लावा. त्याचप्रमाणे, वरील पोडशोपचारातील सर्व घटकांनी पूजा करा. पूजा करताना त्यांचा मंत्र जप करा.

► पूजा केल्यानंतर, प्रसाद अर्पण

धनतेरसच्या दिवशी या ४ वस्तू उधार देऊ नका, देवी लक्ष्मी रुसेल

धनतेरसचा सण दिवाळीची सुरुवात दर्शवितो. हा दिवस केवळ भगवान धन्वंतरी आणि कुबेराच्या पूजेसाठी समर्पित नाही, तर या दिवशी केलेली छोटी छोटी कामे देखील संपूर्ण वर्षभर आर्थिक समृद्धी ठरतात. पुराण आणि ज्योतिषीय मान्यतेनुसार, धनतेरसच्या दिवशी घराबाहेर काही वस्तू उधार देणे अशुभ मानले जाते. असे मानले जाते की असे केल्याने तुमच्या घराची शुभ ऊर्जा आणि त्या वस्तूंसह देवी लक्ष्मीचा आशीर्वाद नष्ट होतो. या दिवशी कधीही देऊ नये अशा चार महत्त्वाच्या गोष्टी जाणून घेऊया...

१. धनतेरसच्या दिवशी मीठ उधार देऊ नये. मीठ हे केवळ अन्नपदार्थ नाही तर ते नकारात्मक ऊर्जा आणि कर्ज दूर करण्यासाठी

देखील मानले जाते. ज्योतिषशास्त्रात मीठ हे राहूचा कारक मानले जाते. धनतेरस किंवा दिवाळीच्या इतर कोणत्याही दिवशी एखाद्याला मीठ उधार देणे किंवा दान करणे म्हणजे तुमच्या घराची सकारात्मकता आणि आर्थिक स्थिरता त्या व्यक्तीला सोपवणे. असे केल्याने वर्षभर आर्थिक अडचणी आणि कर्जाच्या समस्या उद्भवू शकतात.

२. धनतेरसला दूध, दही आणि साखर देखील देऊ नये. या तिन्ही वस्तू घरात पवित्रता, गोडवा आणि शीतलता आणतात. दूध आणि दही चंद्र आणि शुक्र यांच्याशी संबंधित आहेत, जे सुख, समृद्धी आणि संपत्तीचे कारक आहेत. धनतेरसला त्यांना उधार देणे म्हणजे घराची समृद्धी आणि शांती दुसऱ्याला सोपवणे. दुसरीकडे, साखर गोडवा आणि आनंदाचे प्रतीक आहे. ती घराबाहेर पाठवल्याने घरातील गोडवा आणि नात्यांचा गोडवा कमी होतो. या दिवशी या पांढऱ्या वस्तू घराबाहेर सोडणे हे आर्थिक स्थिरता कमी

होण्याचे लक्षण मानले जाते.

३. ज्योतिषशास्त्रानुसार, धनतेरसला घराबाहेर तेल उधार देणे किंवा पाठवणे हे शनीचा अशुभ प्रभाव वाढवू शकते, ज्यामुळे जीवनात अडचणी आणि आर्थिक संघर्ष निर्माण होऊ शकतात. या दिवशी सुया आणि इतर तीक्ष्ण किंवा टोकदार वस्तू उधार देणे नातेसंबंधांमध्ये कटुता आणि दुर्दैव आणू शकते. धनतेरसला हे उधार देणे घरातील शांती आणि आनंद बिघडवण्याचे लक्षण मानले जाते.

४. धनतेरसला देवी लक्ष्मीची पूजा करण्याचा मुख्य उद्देश संपत्ती आकर्षित करणे आहे. म्हणून, या दिवशी पैसे उधार देण्यास सक्त मनाई आहे. धनतेरसला कोणालाही पैसे उधार देणे म्हणजे तुम्ही लक्ष्मीला तुमच्या घरातून बाहेर काढत आहात. ज्योतिषशास्त्रानुसार, या दिवशी पैसे उधार दिल्याने वर्षभर तुमच्या घरात संपत्ती टिकून राहत नाही आणि ती सतत बाहेर पडते.

शिंदेंच्या होमपीचवर महायुतीत कोल्डवॉर?

ठाण्यात स्वबळाच्या बेटकुळ्या

■ **बातमी / लेख, प्रीती दिपक नाईक**

महायुतीत ठाण्यावरून कलह होण्याची शक्यता आहे. ठाणे महापालिकेत शिवसेनेने स्वबळावर लढावं अशी मागणी शिवसेनेच्या पदाधिका-यांनी केल्याची माहिती समोर आलीय. खुद्द एकनाथ शिंदेंनी या मागणीवर नाराजी व्यक्त केलीये. तर भाजपनंही शिवसेनेला काननिचक्या दिल्यात. शिवाय भाजपनंही ठाण्यात स्वबळाचा नारा दिलाय.

ठाणे महानगरपालिका निवडणुकांआधी महायुतीत कमालीचे विसवादी सूर निर्माण झाल्याचं दिसतंय. ठाण्यातील शिवसेना नगरसेवक आणि पदाधिकाऱ्यांची संघटनात्मक निवडणुकीच्या पूर्व तयारीसाठी बैठक पार पडली. या बैठकीमध्ये भाजपबद्दल नाराजीचा पाडा वाचण्यात आला. भाजपचे पदाधिकारी शिवसेना नगरसेवक पदाधिकारी करत असलेल्या विकासकामांमध्ये अडथळे आणत असल्याच्या तक्रारी यावेळी करण्यात आल्या. ठाणे महापालिका स्वबळावर लढा,

अशी मागणी नगरसेवक तसेच शिवसेना पदाधिकाऱ्यांनी खासदार नरेश मस्के यांच्याकडे केलीय. ठाण्यात शिवसेनेने एकला चलो रेचे संकेत दिल्यानंतर भाजपनंही लगेच इच्छुक उमेदवारांची बैठक घेतली. ठाणे भाजपच्या १८ मंडळातून ४१६ इच्छुकानी या कार्यशाळेत सहभाग घेतला. या बैठकीत अबकी बार ७० पार, महापौर भाजपचाच होणार अशी भूमिका भाजपच्या पदाधिकाऱ्यांनी मांडली.

गेल्या काही दिवसांमध्ये ठाण्यात भाजप आणि शिवसेनेत कलंगीतुरा रंगला आहे. ठाण्यामध्ये वतमंजरी गणेश नाईक यांनी लक्ष घातलं असून शिंदे पिता पुत्रावर सडकून प्रहार सुरू केलाय. त्यातच आता या दोन्ही पक्षांनी एकला चलो रे चा नारा दिलाय. त्यामुळे शिंदेंच्या बालेकिल्ल्यातच महायुतीत मिठाचा खडा पडणार का याबाबत चर्चा रंगल्या आहेत.

मिठी नदी घोटाळा : सीईओ केतन कदमला न्यायालयाचा दणका... दुसऱ्यांदा फेटाळला जामीन

■ **मुंबई । प्रतिनिधी,**

मिठी नदी स्वच्छता घोटाळ्याप्रकरणी व्हर्गो स्पेशालिटीज प्रा. लि. कंपनीचा सीईओ केतन कदमला न्यायालयाने दुसऱ्यांदा दणका दिला आहे. केतन कदमचा सत्र न्यायालयाने पुन्हा एकदा जामीन नाकारला आहे. अतिरिक्त सत्र न्यायाधीश एन. जी. शुक्ला यांनी हा निर्णय दिला असून केतन कदम घोटाळ्याचा मुख्य सूत्रधार असल्याचे न्यायालयाने म्हटले आहे.

बीएमसीला तब्बल ६५ कोटींचे न्यायालयाने स्पष्ट केले, की कदमने शेल कंपन्यांमार्फत संशयास्पद आर्थिक व्यवहार केले असून इटउ अधिकाऱ्यांसोबत संगनमत करून ठेव्यातून आर्थिक फायदा घेतल्याचे पुरावे आहेत. केतन कदम याने ठेकेदारांवर यंत्रसामग्री भाड्याने घेण्यासाठी दबाव टाकला. तसेच, टेंडरमध्ये विशिष्ट अटी घालून दर वाढवले. या कारणास्तव इटउ ने केलेल्या मिठी नदी स्वच्छता कामांवर प्रश्न उपस्थित झाले आहेत. तर, यामुळे इटउ ला तब्बल ६५ कोटींचे नुकसान झाले आहे.

कदम संपूर्ण घोटाळ्याचा सूत्रधार

सरकारी पक्षाने न्यायालयास सांगितले, कदम संपूर्ण घोटाळ्याचा सूत्रधार आहे. बीएमसी अधिकाऱ्यांच्या दिल्ली आणि केरळ दौऱ्याचे हॉटेल व प्रवास खर्च कदमने उचलले. या खर्चाचे नियोजन अटी ठरवण्यापूर्वी केले गेले.

कदमविरोधात ठोस पुरावे नाहीत – बचावपक्ष

कदमच्या वकिलांनी न्यायालयात युक्तिवाद केला की, ऋद्ध आणि आरोपपत्रातील आरोप फक्त गृहीतकांवर आधारित आहेत. टेंडरच्या अटी कदमच्या सूचनेवर घालवण्यात आल्याचे ठोस पुरावे नाहीत. इटउ ने यंत्रांच्या तांत्रिक तपशीलांचे समर्थन केले असले, तरी त्यांच्या किंमती आणि वापरावर प्रश्न उपस्थित आहेत. तसेच, या प्रकरणातील इटउ अधिकारी अजून अटकत नाहीत, असा दावा त्यांनी केला.

जामीन दिल्यास पुराव्यात छेडछाड
यावर न्यायालयाने नमूद केले, इतर आरोपींना अटक झालेली नाही.

कदम प्रभावशील व्यक्ती असून तो जामिनावर बाहेर आल्यास पुराव्यांशी छेडछाड करू शकतो किंवा साक्षीदारांना धमकावू शकतो. म्हणून कदमला जामीन देणे शक्य नाही.

ठेकेदारांच्या पैशातून स्वतः साठी लाभ

सादर केलेल्या पुराव्यांवरून न्यायालयाने म्हटले की, व्हर्गो स्पेशालिटीज प्रा. लि. कंपनी कडून ६ कोटींची रक्कम मशीन खरेदीसाठी हस्तांतरित झाली होती, त्यापैकी २.४१ कोटी कदमच्या वैयक्तिक खात्यात जमा झाली. जरी कदमने ही रक्कम उगड म्हणून पगाराचा हिस्सा असल्याचा दावा केला, तरी वैध दस्तऐवज उपलब्ध नाहीत.

याशिवाय, लिलावकर्त्याने कदमच्या Groupo Solution आणि Woder India या शेल कंपन्यांच्या खात्यात विविध रकमा हस्तांतरित केल्या आहेत. न्यायालयाने म्हटले की, यावरून दिसते की कदमने इतर ठेकेदारांना दिलेल्या करारातून स्वतःसाठी आर्थिक लाभ मिळवला. पुढे न्यायालयाने स्पष्ट केले की, शेल कंपन्यांद्वारे झालेल्या गैरव्यवहाराचे पुरावे स्पष्ट असल्यामुळे केतन कदमला जामीन देणे योग्य नाही. प्रकरणातील तपास आणि पुढील कारवाई पुढील आदेशानुसार सुरू राहणार आहेत.

लोंढेचे अनधिकृत बांधकाम जमीनदोस्त महापालिका-पोलिसांची संयुक्त कारवाई

■ **नाशिक। प्रतिनिधी,**

सातपूर परिसरातील गोळीबार प्रकरणी अटक केलेल्या आरपीआय आठवले गटाच्या जिल्हाध्यक्ष प्रकाश लोंढे याच्या अनधिकृत बांधकामावर महापालिकेचा अखेर हातोडा पडला आहे. चार वर्षांपूर्वी नंदिनी नदीच्या पूररेषेत बांधण्यात आलेली ही अनधिकृत इमारत महापालिका आणि पोलिसांच्या संयुक्त कारवाईत जमीनदोस्त करण्यात आली.

शहरातील आयटीआय सिग्नल परिसरातील एका बारमध्ये खंडणी उकळवण्यासाठी गोळीबाराची घटना घडली होती, ज्यात एक जण गंभीर जखमी झाला. त्यावर

खाजगी रुग्णालयात उपचार केले गेले.

या घटनेनंतर प्रकाश लोंढे यांचा मुलगा भूषण लोंढे आणि त्याचे काही साथीदार यांच्यावर गोळीबाराचा गुन्हा दाखल करण्यात आला, आणि नंतर लोंढे पिता-पुत्राच्या मुसक्या आवळण्यात आल्या.

लोंढेच्या इमारतीत भुयार आढळून आला, ज्यामध्ये शस्त्रास्त्रे आणि अलिशान बेडरूम असल्याचे निष्पन्न झाले. आता लोंढेच्या इमारतीचे पाडकाम झाल्यानंतर, परिसरातील झोपडपट्टीतील इतर अनधिकृत घरांनाही नोटीस पाठवून त्यावर देखील कारवाई सुरू करण्याचा निर्णय महापालिकेने घेतला आहे.

वसईत मीटरवर आधारित सेवा सुरू करण्यासाठी टॅक्सी, रिश्का चालकांना १५ नोव्हेंबरपर्यंत मुदत

■ **वसई। प्रतिनिधी,**

वसई-विरार महानगरपालिका क्षेत्रात १५ नोव्हेंबरपर्यंत टॅक्सी, रिश्का चालकांना मीटरवर आधारित सेवा सुरू करण्यासाठी मुदत देण्यात येत आहे. या क्षेत्रात मीटरवर आधारित टॅक्सी, रिश्का सेवा १५ नोव्हेंबरपासून सुरू करावी, असे निर्देश परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी दिले. मंत्रालयात वसई-विरार महापालिका क्षेत्रातील वाहतूक कोंडी सोडविण्याबाबत आयोजित बैठकीत मंत्री प्रताप सरनाईक बोलत होते. बैठकीस वसईच्या आमदार स्नेहा दुबे, एस.टी महामंडळाचे व्यवस्थापकीय संचालक डॉ. माधव कुसेकर, वसई-विरार महानगरपालिका आयुक्त मनोज सूर्यवंशी, अपर परिवहन आयुक्त भरत कळसकर आदी उपस्थित होते.

मंत्री सरनाईक म्हणाले, वसई झ विरार महानगरपालिका क्षेत्रात शेअर टॅक्सी सेवेला प्रवानगी आहे. टॅक्सी, रिश्का चालकांनी प्रवाशांची लुबाडणूक करू नये, प्रवाशांच्या

तक्रारी आल्यास संबंधितांवर कारवाई करण्यात येईल. वसई-विरार महानगरपालिका क्षेत्रातून महामंडळांने ठाणे, कल्याण मार्गावर लांब पल्ल्याची बस सेवा सुरू करावी. प्रवाशी संख्या लक्षात घेता शहर बस वाहतूक पूर्ण क्षमतेने कार्यान्वित करावी. महापालिका क्षेत्रात असलेल्या महामंडळाच्या जागांचा पार्किंग जागांसाठी उपयोग करावा. यासाठी जागा लागल्यास महानगरपालिकेने जागेचे नियोजन करावे, असे निर्देश मंत्री सरनाईक यांनी दिले. वसई-विरार महानगरपालिका क्षेत्रात असलेल्या विरार, वसई, नालासोपारा येथे बस डेपो सुरू करावेत. नागरिकांना परिवहन सेवा सुलभरित्या मिळावी, याबाबत महानगरपालिकेने कार्यपद्धती ठरवून अंमलबजावणी करावी, असे निर्देशही परिवहन मंत्री सरनाईक यांनी दिले.

हर्बल हुक्क्याला परवानगी... कायद्याच्या चौकटीत राहूनच न्यायालयाचे राज्य सरकारला कारवाईचे निर्देश

■ **मुंबई। प्रतिनिधी,**

हर्बल किंवा तंबाखूविरहित हुक्का पुरवणे कायदेशीर असल्याचे मुंबई उच्च न्यायालयाने स्पष्ट केले. न्यायालयाने २०१९ मध्ये दिलेल्या आदेशाची पुन्हा आठवण करून देत हर्बल हुक्कांना परवानगी असल्याचे स्पष्ट केले आणि राज्य सरकारला कायद्याच्या चौकटीत राहूनच कारवाई करण्याचे निर्देश दिले. गुरुवारी न्यायमूर्ती रियाज खानला आणि फर्हान दुबाश

यांच्या खंडपीठापुढे सुनावणी झाली. कोणतीही तक्रार प्राप्त झाल्यास संबंधित यंत्रणा तपासणी करू शकतात. जर हुक्का पार्लरमध्ये तंबाखूजन्म पदार्थ आढळले, तर संबंधित व्यक्तींवर कारवाई करता येईल, असे

याचिकाकर्त्याचा दावा : हर्बल हुक्का पुरवणाऱ्या रेस्टॉरंट्सवर पोलिसांनी कारवाई करू नये, यासाठी दाखल करण्यात आलेल्या अनेक याचिका न्यायालयाने निकाली काढल्या. उच्च न्यायालयाच्या २०१९च्या आदेशानंतरही पोलीस अधिकाऱ्यांकडून जबरदस्तीने कारवाई केली जात असून, त्यामुळे व्यवसायात आर्थिक नुकसान आणि अडथळा निर्माण झाला आहे, असा दावा याचिकाकर्त्यांनी केला.

निरीक्षण न्यायालयाने नोंदवले. याचिकाकर्त्याने रेस्टॉरंट चालवण्यास किंवा त्यांच्या म्हणण्यानुसार तंबाखू किंवा निकोटीन नसलेला हुक्का पुरवण्यास बंदी नाही, असे म्हणत न्यायालयाने स्पष्ट केले

की, संबंधित यंत्रणांनी कोटपाच्या तरतुदींनुसारच कठोर कारवाई करावी.

न्यायालयाने राज्य सरकारकडून सादर करण्यात आलेल्या प्रतिज्ञापत्राची नोंद घेतली. कोटपा अंतर्गत

कायदेशीर कारवाई करण्याचा अधिकार फक्त सहाय्यक पोलीस निरीक्षक किंवा त्याहून वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनाच आहे. तसेच, हुक्का पार्लरमध्ये कोणतेही अमली पदार्थ दिले जात असल्याचे आढळल्यास, संबंधित कायद्यांनुसार कारवाई करता येईल.

राजेंद्र राठोड आणि ध्रुव बी. जैन या वकिलांमार्फत याचिकाकर्त्यांनी ऑगस्टमध्ये न्यायालयात धाव घेतली होती.

परभणीत अल्पवयीन मुलीला पोटदुखी, आई-वडिलांनी डॉक्टरकडे नेलं, अन

■ **परभणी। प्रतिनिधी,**

शहरात अल्पवयीन तरुणीसोबत धक्कादायक प्रकार समोर आला आहे. मागील काही दिवसांपासून सतत पोट दुखत असल्याचं अल्पवयीन मुलीने आपल्या आई-वडिलांना सांगितलं. घरची परिस्थिती बेताची असल्याने मजुरी करणाऱ्या आई-वडिलांनी आपल्या मुलीला थेट परभणीच्या जिल्हा रुग्णालयात डॉक्टरंकडे तपासणीसाठी दाखल केलं. डॉक्टरांनी तपासल्यानंतर आई-वडिलांच्या पायाखालची जमिनच सरकली.

ही अल्पवयीन मुलगी गर्भवती असल्याचं समोर आलं. त्यानंतर मुलीसोबत घडलेला प्रकार तिच्या आई-वडिलांचा सांगितला. मुलीने घरी माहिती दिल्यानंतर तिच्या आई-वडिलांनी

अत्याचार केलेल्या तरुणाला फोन केला. मात्र मुलीसह तिच्या आई-वडिलांना त्याने जिवे मारण्याची धमकी दिली. त्यानंतर मुलीच्या आईने थेट पोलीस ठाणे गाठत आरोपीविरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे. गुन्हा दाखल केलेल्या आरोपीचं नाव ओम बालाजी पुरी, वय २३ वर्ष, असून तो तरुण देखील त्याच गावातील रहिवासी आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, परभणीच्या पूर्णा तालुक्यातील एका गावात मजुरी करणाऱ्या कुटुंबातील मुलीसोबत हा प्रकार घडला. गावातीलच तरुणाने अल्पवयीन मुलीला प्रेमाच्या जाळ्यात ओढलं. त्यानंतर तिच्यावर सतत लैंगिक अत्याचार केले. मी तुज्यावर प्रेम करतो, मी तुज्यासोबत लग्न करणार आहे असं म्हणत

या अल्पवयीन मुलीला त्याने गाफील ठेवलं. याच दरम्यान काही दिवसांपासून अल्पवयीन मुलीच्या पोटात खूप दुखू लागलं. गावापासून जवळ असलेल्या डॉक्टरांना दाखवण्यात आलं. मात्र तरीही मुलीचं पोट दुखणं थांबत नव्हतं. त्यानंतर डॉक्टरांनी परभणीच्या शासकीय जिल्हा रुग्णालयात जाण्याचा सल्ला दिला.

आई-वडिलांनी आपल्या अल्पवयीन मुलीला परभणीच्या जिल्हा रुग्णालयात दाखल केलं. उपचारादरम्यान डॉक्टरांच्या अल्पवयीन मुलगी गर्भवती असल्याची बाब लक्षात आली. त्यांनी हा प्रकार मुलीच्या आई-वडिलांना सांगितला आणि त्यांच्या पायाखालची जमिनीच सरकली. डॉक्टरांनी आई-वडिलांना सबुरीने घेण्याचा सल्ला दिला.

विरारमध्ये लाच स्विकारताना महावितरणच्या वायरमनला रंगेहाथ अटक

■ **विरार। प्रतिनिधी,**

नालासोपारा येथील वायरमनला पालघर लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने रंगेहाथ पकडले आहे. राजेश रामयसाद सरोज (४५) असे या कर्मचाऱ्याचे नाव आहे. अर्जदाराच्या तक्रारीवरून ही कारवाई केली असल्याचे लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागकडून सांगण्यात आले आहे. नालासोपारा पूर्वेकडील बिलालपाडा परिसरात मोट्या प्रमाणात वीज चोरीच्या घटना वाढत चालल्या आहेत. या वीज चोरी करणाऱ्या नागरिकांच्या

प्रशासनाकडून कारवाईची चाल ढकल केली जात असते. तर काही अधिकारी या ग्राहकांकडून वारंवार पैसे घेत असल्याचे नागरिकांनी बोलताना सांगितले. याच पार्श्वभूमीवर एका तक्रारदाराच्या घरातील वीज देयक थकीत असल्याने तेथे कार्यरत असलेले वायरमन राजेश सरोज यांनी वीज जोडणी खंडित केली होती. त्यानंतर तक्रारदार यांनी थकीत वीजदेयक भरणा करून पुन्हा वीज जोडणी करण्यासाठी सरोज यांना सांगितले होते. सरोज यांनी वीज

जोडणीसाठी ६० हजार रुपयांची मागणी केली होती. परंतु तडजोडी नंतर ४० हजार रुपये लाच मागितली. याप्रकरणी पालघर लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागकडे तक्रार प्राप्त झाली होती. त्यानुसार लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने सापळा रचून चाळीस हजारांची लाच स्वीकारताना महावितरणच्या कर्मचाऱ्याला गुरुवारी दुपारी दीड सुमारास रंगेहाथ पकडले आहे. याप्रकरणी पेल्लार पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदरची कारवाई

पालघर लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाचे पोलीस उपअधीक्षक ददायाम कारडे, पोलीस हवालदार नवनाथ भगत, पोलीस अंमलदार आकाश लोहारे, जितेंद्र गवळे त्यांच्या पथकाने केली आहे. भ्रष्टाचार संबंधी काही माहिती असल्यास किंवा लाच मागण्यांचा लोकसेवकाबद्दल तक्रार असल्यास लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग पालघर यांच्याशी संपर्क करावा, असे आवाहन लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागकडून करण्यात आले आहे.

लग्न नव्हे फसवणूक!! अहिल्यानगरमध्ये बनावट नवरी, लग्नाच्या पहिल्याच रात्री लाखो रुपये घेऊन फरार

■ **अहिल्यानगर। प्रतिनिधी,**

अविवाहित तरुणांना लग्नाचं आमिष दाखवून लाखो रुपये उकळणाऱ्या एका हाय-प्रोफाइल टोळीचा कोपरगाव पोलिसांनी पदाफांश केला आहे. माहेगाव (ता. कोपरगाव) येथील एका तरुणाला जालना येथील रोशनी अशोक पवार नावाच्या 'बनावट नवरी'सोबत लग्न लावून देत या टोळीने त्याच्याकडून तब्बल सव्वा दोन लाख रुपये उकळले. लग्नाच्या पहिल्याच रात्रीच्या

पहाटे नवरीने पळ काढल्यानं, तरुणाला आपली फसवणूक झाल्याचं लक्षात आलं. याप्रकरणी 'बनावट नवरी'सह पाच आरोपींविरुद्ध कोपरगाव तालुका पोलीस ठाण्यात फसवणुकीचा गुन्हा दाखल करण्यात आला असून, मुख्य आरोपी महिलेला पोलिसांनी मोट्या शिताफीने अटक केली आहे.

काय आहे नेमकी घटना?
कोपरगाव तालुक्यातील

माहेगाव येथील एका अविवाहित तरुणाला लग्नासाठी मध्यस्थांमार्फत एक तरुणी दाखवण्यात आली. ८ ते ११ ऑक्टोबरदरम्यान चर्चा आणि हे लग्न पार पडले आणि तरुणाकडून मध्यस्थानी सव्वा दोन लाख रुपये घेतले. मात्र, लग्नाच्या पहिल्याच रात्रीच्या, पहाटेच्या सुमारास 'नवरी' घरातून पसार झाली. सकाळी फसवणूक झाल्याचं लक्षात येताच, तरुण आणि त्याच्या

कुटुंबीयांनी मध्यस्थांशी संपर्क साधण्याचा प्रयत्न केला, पण संपर्क होऊ शकला नाही. अखेर तरुणाने कोपरगाव तालुका पोलीस ठाण्यात धाव घेऊन

तक्रार दाखल केली. **'मास्टरमाईड' महिलेला अटक**
दरम्यान, छत्रपती संभाजीनगर येथील आरोपी महिला ज्योती राजू गायकवाड ही

१६ ऑक्टोबर रोजी कोपरगावात येणार असल्याची गोपनीय माहिती पोलिसांना मिळाली. कोपरगाव तालुका पोलिसांनी सापळा रचून मोट्या शिताफीने ज्योती राजू गायकवाड हिला ताब्यात घेतलं. याच रात्री तिच्यासह, बनावट नवरी आणि तीन पुरुष साथीदारांविरुद्ध फसवणुकीचा गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. अटक करण्यात आलेल्या आरोपी महिलेला न्यायालयाने तीन दिवसांची पोलीस कोठडी

सुनावली आहे. या गंभीर गुन्हाचा पुढील तपास कोपरगाव तालुका पोलीस ठाण्याचे पोलीस निरीक्षक संदीप कोळी यांच्या मार्गदर्शनाखाली महिला पोलीस उपनिरीक्षक वैशाली मुकणे करीत आहेत. इतर फरार आरोपींचा पोलीस शोध घेत आहेत. **अविवाहित तरुणांनो, सावधान!**
'अविवाहित तरुणांनो लग्नाचं आमिष दाखवून होणाऱ्या फसवणुकीपासून स्वतःचा बचाव

करा! मागील काही वर्षांपासून अविवाहित तरुणांना लग्नाचे खोटे आमिष दाखवून त्यांची आर्थिक फसवणूक करण्याच्या घटना वाढू लागल्या आहेत. केवळ पैसे उकळण्यासाठी काही टोळ्या सक्रिय झाल्या आहेत. अशा घटना समाजासाठी अत्यंत चिंताजनक आहेत आणि यावर वेळीच कठोर उपाययोजना करणं गरजेचं आहे', असं आवाहन पोलीस निरीक्षक संदीप कोळी यांनी केलं आहे.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक – डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटींग प्रेस, कार्यालय – गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रीयल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रीयल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पुर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र) , येथे छापून रुम नं. १०३, कुणाल कुटीर बी बिल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मदिराजवळ, भाईंदर (पुर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक – डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या /लेख / जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणध्वनी – ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com